

BIURO PRASOWE IMGW-PIB

Serwis pogodowy: meteo.imgw.pl
Twitter 24/7 @imgwmeteo

Rzecznik Prasowy: Grzegorz Walijewski
E. biuroprasowe@imgw.pl
T. (+48) 503 122 100

Warszawa, 04.11.2020 r.

Komunikat Biura Prasowego IMGW-PIB

Nowy rok hydrologiczny 2021

Hydrologdzy 1 listopada świętowali rozpoczęcie nowego 2021 roku hydrologicznego

Rok hydrologiczny, podobnie jak rok kalendarzowy, trwa 12 miesięcy. Jest on jednak liczony od 1 listopada do 31 października. Dzielimy go na półrocze zimowe, rozpoczynające się 1 listopada i trwające do 30 kwietnia, oraz półrocze letnie – od 1 maja do 31 października.

Rok hydrologiczny tworzy jedną, spójną całość: ma swój początek, rozwinięcie i zakończenie. Chodzi tu o cykl zjawisk zachodzących w atmosferze i hydrosferze

oraz o prawidłowe obliczenie bilansu wodnego w skali rocznej. Procesy i zjawiska muszą być obserwowane w kolejności chronologicznej tak, aby zrozumieć ich istotę.

Od listopada obserwujemy odnawianie się zasobów wodnych i ich retencję, a następnie odpływ wody i stopniowe wyczerpywanie się zasobów. Bilans wodny zaś opisuje te procesy w sposób matematyczny.

Rok hydrologiczny 2020: rok suszy i wzebrań

Od listopada 2019 r. do kwietnia 2020 r. występował deficyt wody powierzchniowej i podziemnej. W czerwcu 2020 r. obserwowano wysokie sumy opadów, a w ich wyniku – również gwałtowne wzrosty stanów wody w rzekach oraz liczne przekroczenia stanów ostrzegawczych i alarmowych. Podobna sytuacja miała miejsce w miesiącu zamykającym rok hydrologiczny 2020, gdzie w dorzeczu Odry obserwowaliśmy liczne wezbrania i krótkotrwałe powodzie.

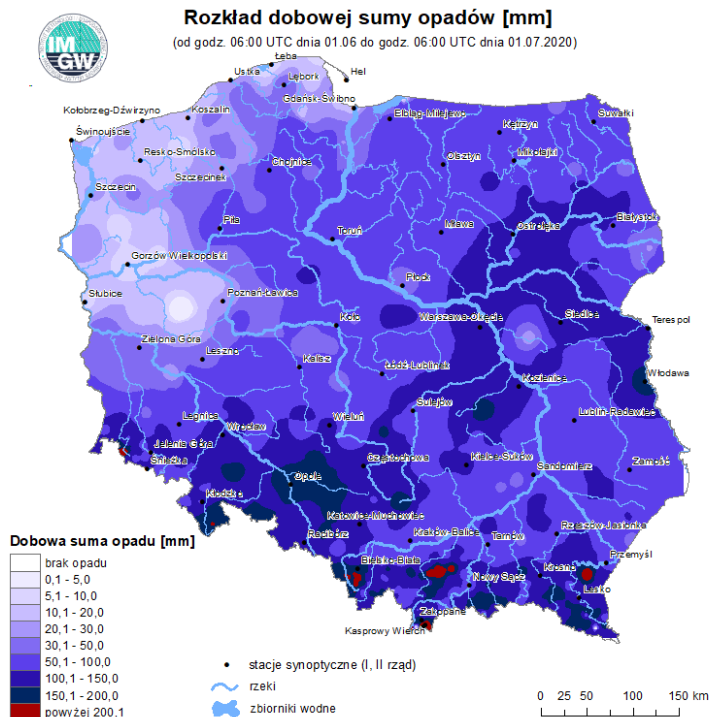

Ryc. 1. Stacja Kuźnica Sulikowska, rzeka Mitręga, woj. śląskie. 14.10.2020 r.
Fot. Radosław Drożdźoń

Niekorzystna sytuacja hydrologiczna i niedobór opadów był już obserwowany od początku 2019 r., natomiast zima 2019/2020 nie zmieniła tej sytuacji. Okres zimowy był ciepły i nie obfitował w stałą pokrywę śnieżną, która najdłużej utrzymywała się jedynie w górach i rejonach podgórskich oraz miejscowo na północnym wschodzie Polski. W pozostałej części kraju wysokie temperatury i deficyt opadów spowodował brak pokrywy śnieżnej, która w czasie wiosennych roztopów mogłaby zasilić uszczuplone zasoby wodne. Początek wiosny był bardzo suchy, o czym może także świadczyć wzrastające zagrożenie pożarowe. Dopiero w maju przyszły pierwsze większe opady deszczu, które nieco poprawiły sytuację.

Od 1 maja 2020 r. IMGW-PIB wprowadził nowy typ bezstopniowej i bezterminowej informacji o groźnym zjawisku, jakim jest susza hydrologiczna. Do oceny sytuacji hydrologicznej pod kątem suszy wykorzystywana jest przede wszystkim analiza stacji poniżej SNQ (średniego niskiego przepływu z wielolecia). Już od początku okresu ostrzegania przed suszą hydrologiczną wiele obszarów zostało nimi objętych.

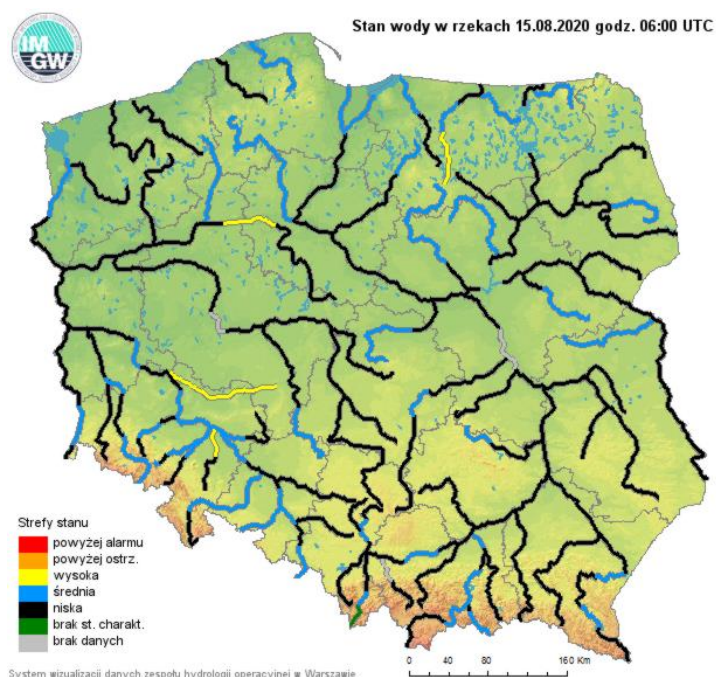
Sytuacja hydrologiczna na początku czerwca 2020 r. wskazywała na trudne warunki i niedobór wody w północnej części kraju. Natomiast w zlewni górnej Wisły i Odry, po intensywnych opadach deszczu pod koniec maja, nastąpiły wzrosty stanów wody do strefy stanów wysokich. Na stacjach wodowskazowych w dorzeczu Odry zostały przekroczone stany ostrzegawcze, a w dorzeczu Wisły – stany ostrzegawcze i alarmowe oraz utworzyły się fale wezbraniowe. Jednak największe wezbranie wody w rzekach nastąpiło pod koniec czerwca. Rozpoczęło się ono 18 czerwca wskutek intensywnych opadów deszczu o charakterze burzowym; ostatnie wody opadowe spływały Wisłą i Odrą do Bałtyku jeszcze w pierwszych dniach lipca.

Ryc. 2. Suma opadu w czerwcu 2020

W związku z intensywnymi opadami deszczu znacznie spadła liczba stacji z przepływem poniżej SNQ. Należy przy tym zaznaczyć, że intensywne opady poprawiły sytuację hydrologiczną pod kątem niżówki głównie na południu Polski (tam pod koniec czerwca dochodziło nawet do lokalnych podtopień), a w pozostałej części kraju nadal utrzymywał się dość duży deficyt opadów. Pomimo tego czerwiec został sklasyfikowany jako miesiąc bardzo wilgotny, obfitujący w opady.

Na początku lipca stan Odry i jej dopływów układał się głównie w strefie wody wysokiej, a na środkowej Odrze przemieszczało się jeszcze czoło fali wezbraniowej. Stany wody na Wiśle i jej dopływach były jeszcze w strefie wody wysokiej, ale już opadały do strefy wody średniej, a fala wezbraniowa docierała do Bałtyku. Pogłębiający się niedobór wilgoci w połączeniu z wyższymi temperaturami powietrza w drugiej połowie lipca spowodował, że ostatnia dekada tego miesiąca należała do bardzo suchych na terenie całego kraju (z wyjątkiem Wyżyny Śląskiej). Liczba stacji poniżej SNQ do końca miesiąca sukcesywnie się zwiększała.

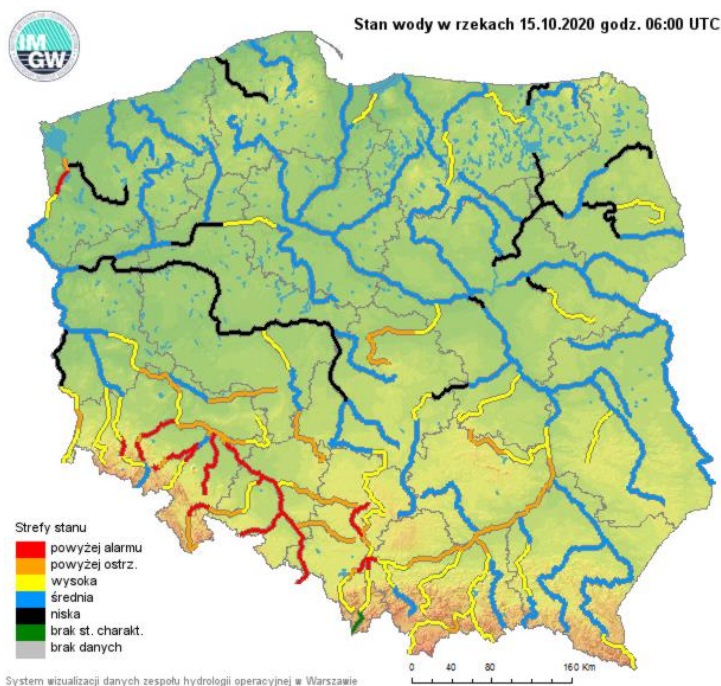

Ryc. 3. Stan wody głównych rzek Polski podczas niżówki hydrologicznej w sierpniu 2020

Początek sierpnia to stabilizacja i dalsze spadki stanu wody. Na Wiśle i Odrze oraz w ich dorzeczach dominowały niskie i średnie stany wody. W połowie miesiąca, w wyniku wysokiej temperatury i wysokiego parowania oraz deficytu opadów, zanotowano rekordowe 196 stacji z przepływem poniżej SNQ. W tym czasie w całej Polsce obowiązywało ponad 50 ostrzeżeń przed suszą hydrologiczną. Pod koniec sierpnia nastąpiła zmiana pogody na bardziej dynamiczną, która przyniosła deszcz i uzupełniła zasoby wodne w glebie i rzekach. Mimo to sierpień był bardzo suchy. Praktycznie przez cały miesiąc (za wyjątkiem końcówki) pogłębiała się susza hydrologiczna i glebowa.

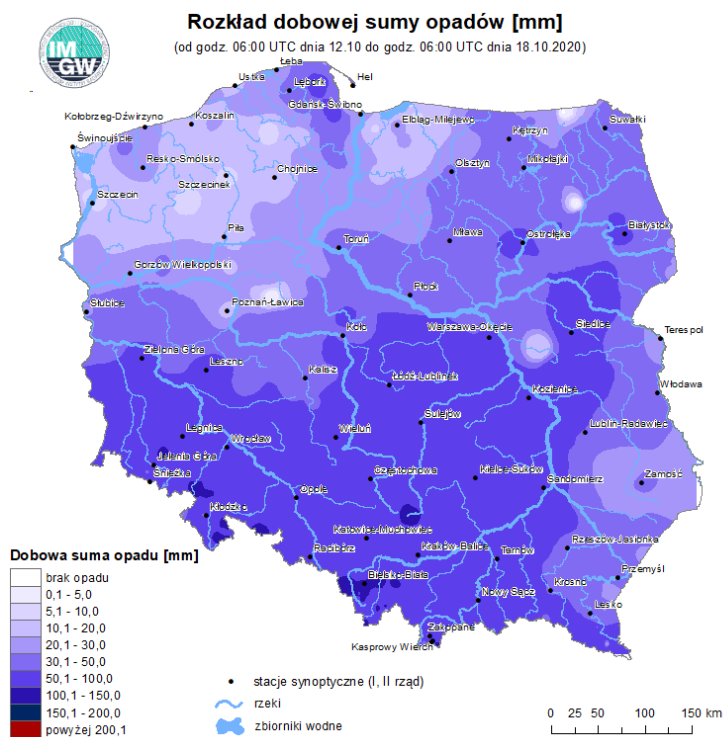
Opady na początku września poprawiły sytuację hydrologiczną. W dorzeczu Wisły przeważały już niskie, a miejscami występowały średnie stany wody. Stany wody na Odrze i w jej dorzeczu układały się natomiast w strefie wody średniej, a lokalnie niskiej. W pierwszej dekadzie września najbardziej sucho było w województwie lubuskim i zachodniej Wielkopolsce. Suszą objęta była też przeważająca część Polski wschodniej. W drugiej, bezdeszczowej dekadzie miesiąca susza panowała w całym kraju, natomiast koniec miesiąca należał do wilgotnych i bardzo wilgotnych, za wyjątkiem krańców północno-wschodniej Polski.

Pod koniec września, w wyniku zmiany pogody i opadów deszczu, nastąpiły wzrosty stanów wody, głównie w górskich zlewniach Odry – do strefy wody wysokiej oraz w dorzeczu Wisły – do strefy wody średniej. Na nizinach sytuacja była już bardziej stabilna i tam przeważały niskie, a lokalnie średnie stany wody.

Ryc. 4. Stan wody głównych rzek Polski w trakcie wezbrania w październiku 2020

Październik zostanie zapamiętany jako miesiąc bardzo wilgotny. Miesięczne sumy opadów w wielu regionach Polski przekroczyły normy opadowe (w południowo-zachodniej części kraju ponad 300%). Reakcją na tak wysokie wartości było wezbranie na rzekach. Notowane były przekroczenia stanów ostrzegawczych i alarmowych. Fale wezbraniowe jeszcze długo po opadach przemieszczały się Wisłą oraz Odrą do Morza Bałtyckiego.

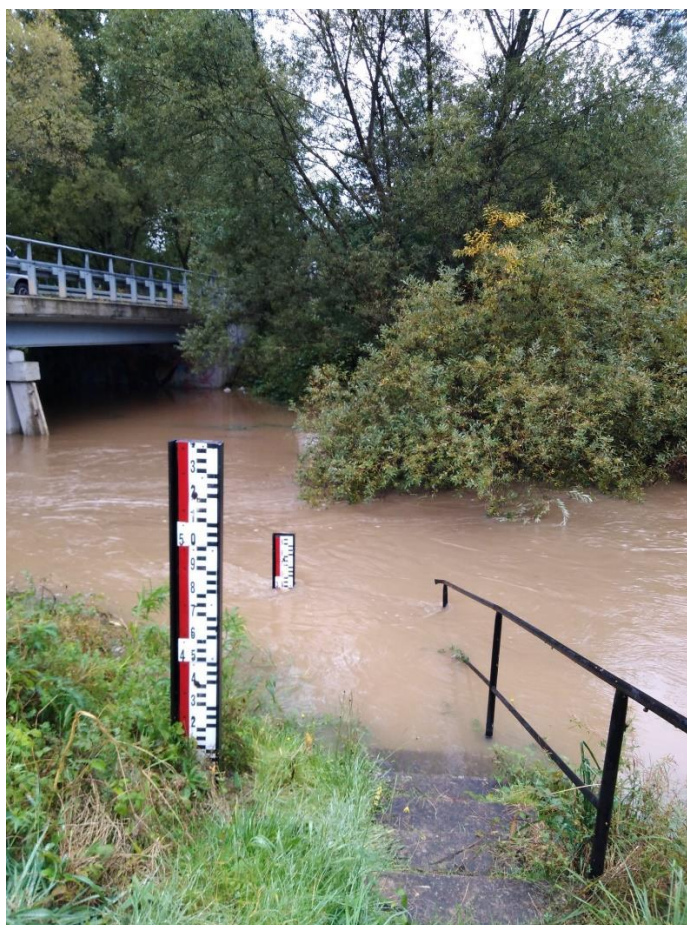
Ryc. 5. Suma opadu w dniach 12-18 października 2020

Wraz z ostatnim dniem października IMGW-PIB zakończył w 2020 r. okres informowania o zjawisku suszy hydrologicznej.

Bieżącą i prognozowaną sytuację hydrologiczną oraz ostrzeżenia hydrologiczne można śledzić na stronie: <https://hydro.imgw.pl/>

Co czeka nas w 2021 roku?

Klimatolodzy IMGW-PIB co miesiąc przygotowują aktualizację sezonowej prognozy meteorologicznej. A do lutego 2020 r., która dostępna jest na stronie: https://www.imgw.pl/aktualnosci?tag=prognozy_dlugoterminowe. Na jej podstawie można stwierdzić, że początek roku hydrologicznego przyniesie głównie stabilizację stanu wody na rzekach w kraju. Zagrożenie niżówką i suszą hydrologiczną będzie niewielkie z uwagi na intensywne opady deszczu w październiku i wypełnienie retencji. Druga część okresu objętego prognozą (styczeń-luty) przyniesie spadki temperatury powietrza i będą to korzystne warunki do rozwoju zjawisk lodowych. Może wtedy dojść do wytworzenia się ciągłej pokrywy lodowej, pochodzącej kry, a nawet zatoru – głównie na rzekach południowej i wschodniej Polski. Pod koniec lutego mogą także wystąpić większe wahania stanu wody na rzekach spowodowane sływem wody opadowej i roztopowej.

Ryc. 6. Stacja Piwoń, rzeka Przemsza, woj. śląskie. 14.10.2020 r. Fot. Radosław Drożdźoń

Dodatkowe informacje 24h/dobę:
IMGW-PIB Biuro Prasowe
Twitter: <https://twitter.com/IMGWmeteo>
E. biuroprasowe@imgw.pl | T. (+48) 503 122 100

SERWIS POGODOWY DLA POLSKI: <https://meteo.imgw.pl/>
APLIKACJA MOBILNA: <http://aplikacjameteo.imgw.pl/>
DARMOWY WIDGET POGODOWY: <http://widgetmeteo.imgw.pl/>

IMGW-PIB jest ogólnopolską służbą hydrologiczno-meteorologiczną. Świadczymy usługi związane z oceanografią, pogodą i klimatem dla sił zbrojnych, instytucji rządowych, społeczeństwa, lotnictwa cywilnego, żeglugi, przemysłu, rolnictwa i biznesu. Od 1919 roku prognozujemy pogodę, przeprowadzamy analizy i badania. Jesteśmy Instytutem skupiającym wysokiej klasy specjalistów i dysponujemy niezbędną infrastrukturą do pracy nad nim. Pogoda i klimat to jeden z najważniejszych tematów we współczesnym świecie.